

Psychologia

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2022/2023
Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NISW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki o zdrowiu
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	Praktyczny
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	1. Studium Psychologii Zdrowia (2MB) ul. Litewska 14/16 00-581 Warszawa tel. 22 116 92 11 www.zpikm.wum.edu.pl

„Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.”

	2. Studium Komunikacji Medycznej (S4) ul. Litewska 14/16 00-581 Warszawa tel. 22 116 92 270 www.skm.wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	1. dr hab. Dorota Włodarczyk 2. dr Antonina Doroszevska
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	dr Hanna Rozenek(hanna.rozenek@wum.edu.pl)
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusa)	1. dr Hanna Rozenek (hanna.rozenek@wum.edu.pl) 2. dr Antonina Doroszevska (antonina.doroszevska@wum.edu.pl)
Prowadzący zajęcia	1. dr Hanna Rozenek, dr Jolanta Banasiewicz, dr Stanisław Wójtowicz, dr Marta Kulpa, dr Marta Rzakiewicz, dr Tomasz Duda. 2. dr Elżbieta Sideris, mgr Magdalena Nowak, mgr Joanna Zawadowska

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	Rok I, semestr I	Liczba punktów ECTS	3.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
Wykład (W)		20 (10h 2MB, 10h S4 – e-learning)	0.92
Seminarium (S)		10 (2MB)	0.46
Ćwiczenia (C)		15 (9h 2MB, 6h S4)	0.7
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć (w tym przygotowanie pracy zaliczeniowej) i zaliczenia		20	0.92

„Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusa, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusa w innych celach wymaga zgody WUM.”

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Zapoznanie studentów z wybranymi koncepcjami psychologicznymi, które umożliwiają rozumienie mechanizmów kierujących funkcjonowaniem człowieka. (2MB)
C2	Przekazanie wiedzy na temat roli, jaką odgrywają czynniki psychospołeczne w przebiegu procesu diagnozy, choroby i terapii. Kształtowanie wrażliwości studentów na problemy psychospołeczne pacjentów. (2MB)
C3	Przedstawienie najważniejszych informacji na temat stresu i jego związków ze zdrowiem. (2MB)
C4	Przekazanie wiedzy na temat zaburzeń zachowania i osobowości. (2MB)
C5	Kształtowanie praktycznych umiejętności skutecznego radzenia sobie ze stresem. (2MB)
C6	Przekazanie wiedzy na temat celów komunikacji interpersonalnej oraz komunikacji w praktyce pielęgniarstwa. (S4)
C7	Przekazanie wiedzy o metodach usprawniających komunikację w praktyce medycznej oraz pogłębienie umiejętności w tym zakresie. (S4)
C8	Zdobycie i rozwinięcie podstawowych umiejętności komunikacyjnych wpływających pozytywnie na jakość kontaktu z pacjentem. (S4)
C9	Kształtowanie postawy pielęgniarki/pielęgniara w stosunku do pacjenta opartej na szacunku, prawie do autonomii, zaufaniu i empatii. (2MB/S4)
C10	Rozwój osobisty: aktywne poszerzanie świadomości własnych zasobów i ograniczeń psychologicznych. (2MB)

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓLWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (dotyczy kierunków regulowanych ujętych w Rozporządzeniu Ministra NiSW z 26 lipca 2019; pozostałych kierunków nie dotyczy)	
<p>Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</p>	<p>Efekty w zakresie</p>

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:

B.W1.	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone; (2MB)
B.W2.	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych; (2MB)
B.W3.	etapy rozwoju psychicznego człowieka i występujące na tych etapach prawidłowości; (2MB)
B.W4.	pojęcie emocji i motywacji oraz zaburzenia osobowościowe; (2MB)
B.W5.	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej; (S4)

„Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.”

B.W6.	techniki redukowania lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego; (2MB)

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

B.U1.	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne; (2MB)
B.U2.	oceniać wpływ choroby, hospitalizacji i innych sytuacji trudnych na stan fizyczny i psychiczny człowieka; (2MB)
B.U3.	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz przedstawiać elementarne formy pomocy psychologicznej; (2MB)
B.U4.	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się; (S4)
B.U5.	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarstwie; (S4)
B.U6.	tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki; (S4)
B.U7.	wskazywać i stosować właściwe techniki redukowania lęku i metody relaksacyjne; (2MB)
B.U8.	stosować mechanizmy zapobiegania wypaleniu zawodowemu; (2MB)

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studentie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ *(nieobowiązkowe)*

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
--------------------------	-------------------

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

Umiejętności – Absolwent potrafi:

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2MB/S4
----	---

„Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.”

K3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 2MB
K5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 2 MB
K6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 2MB

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykład	Istota psychologii jej zastosowania w pielęgniarstwie. Etapy rozwoju psychicznego człowieka: prawidłowości i zaburzenia. (2MB)	B.W1., B.W3., B.U1., K1.
	Wybrane zagadnienia z zakresu psychopatologii. Potoczne i kliniczne kryteria zachowań normatywnych. Zaburzenia osobowości. (2MB)	B.W1., B.W2., B.W4., B.U1., K5, K6.
	Determinanty zachowania człowieka: procesy poznawcze, emocje, motywacja. Człowiek jako istota społeczna. (2MB)	B.W2., B.W4., B.U1., K5, K6
	Stres zawodowy w pielęgniarstwie. Wypalenie zawodowe – przyczyny i zapobieganie. (2MB)	B.W2., B.W6., B.U1., B.U3., B.U8.
	Wykłady w części prowadzonej przez SKM (S4) będą realizowane jako e-learning. Zostaną udostępnione na platformie www.e-learning.wum.edu.pl : W1. Funkcje komunikacji oraz znaczenie komunikacji w praktyce medycznej. (S4) W2. Rodzaje komunikacji. (S4) W3. Sposoby nawiązywania kontaktu i budowania relacji z pacjentem. (S4) W4. Metody usprawniające komunikację oraz błędy w komunikacji. (S4) W5. Perspektywa pacjenta. (S4) W6. Zasady przekazywania informacji. (S4) W7. Motywowanie pacjenta do przestrzegania zaleceń. (S4) W8. Radzenie sobie z oczekiwaniami pacjenta. (S4)	B.W5.

„Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.”

Seminarium	S1. Wprowadzenie do psychologii zdrowia. Zagadnienie zdrowia i choroby w świetle wybranych koncepcji psychologicznych. Psychospołeczne czynniki ryzyka chorób somatycznych. (2MB)	B.W2.,B.U1., B.U2., B.U3., K1.
	S2. Psychologia choroby i chorowania – mechanizmy adaptacji i zmagania się z chorobami.Psychologiczne aspekty bólu i jego leczenia.(2MB)	B.W2., B.U1., B.U2., K1,K3,K5,K6.
	S3. Psychologiczne aspekty umierania, śmierci i procesu żałoby. (2MB)	B.W2.,B.U2.,B.U3.,K1,K3,K5,K6.
Ćwiczenia	C1. Biologiczne i psychologiczne rozumienie stresu. Biologiczne mechanizmy reakcji stresowej. Stres w ujęciu psychologicznym. Źródła i konsekwencje sytuacji stresowych. Mechanizmy obronne osobowości. (2MB)	B.W2., B.U1., B.U2., B.U3., K5, K6.
	C2. Radzenie sobie ze stresem. Style i strategie radzenia sobie ze stresem, zasoby zaradcze i techniki radzenia sobie ze stresem. (2MB)	B.W2., B.W6., B.U7.,B.U8., K5
	C3. Relacja pacjent personel medyczny. Formy pomocy psychologicznej Pomoc psychologiczna dla chorych somatycznie. (2MB)	B.W2., B.U1., B.U2.,B.U3., K1, K5, K6.
	C4. Umiejętności komunikacyjne. Kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktu i budowania empatycznej relacji z pacjentem, z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji (wieku, płci i kontekstu medycznego). (S4)	B.W5., B.U4., B.U5., B.U6.
	C5. Komunikacja w sytuacjach trudnych uwzględniająca perspektywę pacjenta. Motywowanie pacjenta do modyfikacji zachowań szkodliwych dla zdrowia i przestrzegania zaleceń. (S4)	B.U4., B.U5., B.U6.

7. LITERATURA

Obowiązkowa

Materiały udostępnione przez osoby prowadzące zajęcia oraz umieszczone na platformie e-learningowej.

1. Feleszko W., Nowina-Konopka M., Małecki Ł. (red.), w: Komunikacja medyczna dla studentów i lekarzy, Medycyna Praktyczna, Kraków, 2018, 183-201.
2. Owczarek K.: Psychologia dla pielęgniarstwa. Oficyna Wydawnicza AM, Warszawa 2007.
3. Sapolsky R.: Dlaczego zebry nie mają wrzodów? Warszawa: PWN 2010. (wybrane rozdziały)
4. Jakubowska-Winecka A., Włodarczyk D. (red.): Psychologia w praktyce medycznej. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2007.
5. Birch A.: Psychologia rozwojowa w zarysie. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa 2011.

Uzupelniająca

1. Barge J. K., Morreale S. P, Spitzberg B. H., Komunikacja między ludźmi, PWN, Warszawa 2015.
2. Cierpiątkowska Sęk L., Sęk H. Psychologia kliniczna . Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2020
3. Doroszewski J., Kulus M., Markowski A. (red.), Porozumienie z pacjentem. Relacje i komunikacja, Wolters Kluwer, Warszawa 2014.
4. Eichelberger, E. Stanisławska, I., Być lekarzem, być pacjentem, Czarna Owca 2013.

„Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.”

5. Gordon T., Sterling Edwards W., Rozmawiać z pacjentem. Podręcznik doskonalenia umiejętności komunikacyjnych i budowania partnerskich relacji, ACADEMICA, Wyd. SWPS, Warszawa, 2009.
6. Heszen-Celińska, I., Sęk, H. Psychologia zdrowia. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2021
7. Nowina-Konopka M., Feleszko W., Małecki Ł., Komunikacja medyczna dla studentów i lekarzy, Medycyna Praktyczna, Kraków 2018.
8. Ostrowska A., Jak rozmawiać z pacjentem? Anatomia komunikacji w praktyce lekarskiej, Fundacja Polska Liga Walki z Rakiem, Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 2021.
9. Stewart, J. Mosty zamiast murów. Podręcznik komunikacji interpersonalnej, PWN, Warszawa 2003.
10. Trzcieniecka -Green A. (red.): Psychologia - podręcznik dla studentów kierunków medycznych. UNIVERSITAS, Kraków, 2006
11. Heszen-Niejodek, I.: Teoria stresu psychologicznego i radzenia sobie. W: J. Strelau (red.) Psychologia. Podręcznik akademicki. Tom III. rozdz. 56.1.3. Fenomenologiczno-poznawcze ujęcie stresu według Lazarusa i Folkman. Wyd. GWP, Gdańsk 2000.

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
B.W5.	Zaliczenie aktywności e-learningowych zgodnie z harmonogramem podanym w e-zajęciach oraz przygotowanie zadania zaliczającego.	Uzyskanie co najmniej 51% punktów z zadania zaliczającego
B.U4., B.U5., B.U6.,	Aktywność na ćwiczeniach. Realizacja ćwiczeń. Wypełnienie arkusza obserwacji.	Uzyskanie co najmniej 51% punktów z aktywności na zajęciach oraz arkusza obserwacji
B.U1., B.U2., B.U3., B.U7., B.U8.	Aktywny udział oraz realizacja w trakcie zajęć seminaryjnych i ćwiczeniowych zadań wskazanych przez prowadzącego według podanych instrukcji. Ocenianie formujące.	Minimalne akceptowalne wykonanie zadań pozwalające na osiągnięcie wyznaczonych celów i rozwiązanie problemu
K1, K3, K5, K6.	Obserwacja zachowania studenta. Ocenianie formujące.	Posługiwanie się opisanymi kompetencjami
B.W1. , B.W2., B.W3., B.W4., B.W5., B.W6., B.U1., B.U2., B.U3., B.U4., B.U5., B.U6., B.U7., B.U8., K6.	Test wiadomości przeprowadzony na platformie e-learningowej WUM obejmujący treści realizowane na wszystkich wykładach, seminariach i ćwiczeniach.	60% prawidłowych odpowiedzi w teście wiadomości.

9. INFORMACJE DODATKOWE

1. Obecność na wszystkich zajęciach jest obowiązkowa.
2. W razie pojedynczych nieobecności zarówno na zajęciach seminaryjnych jak i ćwiczeniowych należy je odrobić z inną grupą po porozumieniu z osobą prowadzącą ćwiczenia/seminaria z daną grupą.

„Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.”

3. Przed ćwiczeniami prowadzonymi przez Studium Komunikacji Medycznej (S4) należy zrealizować wykłady w formie e-learningowej, które będą dostępne na platformie www.e-learning.wum.edu.pl.

Wykłady on-line zostały przygotowane z uwzględnieniem najbardziej aktualnej metodyki i szerokich możliwości, oferowanych przez oprogramowanie – są przystępne, interaktywne i angażujące słuchaczy na różne sposoby. Skupiono się przede wszystkim na praktycznych aspektach komunikacji z pacjentami

W związku z charakterem prowadzenia wykładów (online, asynchroniczne) nie ma możliwości usprawiedliwienia niezrealizowania materiału we wskazanym czasie. Czas podany na wysłanie zadania zaliczającego jest nieprzekraczalny – prosimy o uwzględnienie tego tak, aby ewentualne awarie sprzętu czy przerwanie dostępu do Internetu nie uniemożliwiły Państwu zrealizowania przedmiotu.

4. Osoby, które chciałyby uczęszczać na wszystkie ćwiczenia i/lub seminaria z inną grupą są proszone o złożenie podania z uzasadnieniem o zmianę grupy na początku roku akademickiego do kierowniczkii Studium Psychologii Zdrowia – dr hab. Doroty Włodarczyk .

5. Przy Studium Komunikacji Medycznej działa SKN Komunikacji i Edukacji Medycznej. Opiekunką koła jest dr Antonina Doroszevska (antonina.doroszevska@wum.edu.pl). Strona SKN Komunikacji i Edukacji Medycznej, na której można znaleźć więcej informacji – <http://www.facebook.com/sknedumedwum>.

6. Przy Studium Psychologii Zdrowia działa psychologiczne Studenckie Koło Naukowe PSYCHE; opiekun koła - dr Magdalena Łazarewicz ([magdalena.lazarewicz@wum.edu.pl](mailto:magdalenalazarewicz@wum.edu.pl))

„Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.”